

29.5.3

55a (משנה ב') → 56a (לקח ולקח לא משמע ליה)

1. כל המנחה אשר תקריבו לה' לא תעשה המץ כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה': ויקרא ב, יא
 2. לא תאפה חמץ חלקם נתתי אלה מאשי קדש קדשים הוא בחטאת וכאשם: ויקרא ו, י
 3. וסמך ידו על ראש השעיר ונשחט אתו במקום אשר נשחט את העלה לפני ה' חטאת הוא: ויקרא ד, כד
 4. דבר אל אהרן ואל בניו לאמר זאת תורת החטאת במקום אשר תשחט העלה תשחט החטאת לפני ה' קדש קדשים הוא: ויקרא ו, יח
 5. וסמך את ידו על ראש החטאת ונשחט את החטאת במקום העלה: ויקרא ד, כט
 6. ונשחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני ה' וזרקו בני אהרן הפהגים את דמו על המזבח סביב: ויקרא א, יא

- I מנחה: proper kneading of מנחה: משנה ב'
- a Water: with lukewarm water, and must be watched to avoid חימוץ
- b If: the שיריים rise, he is liable for a לאו (v. 1)
- c Independent liability: for kneading, laying out and baking
- i Source (for liability for חימוץ שיריים (ח"ל – v. 2; (reading חלקם as attached to earlier clause – see trope marks)
- ii Challenge: v. 2 is needed to teach independent liability for חימוץ at each act in preparing מנחה:
- 1 Per חלקם: baking was included in לא תעשה, singled out to teach that any singular act that is part of the preparation of a מנחה carries its own liability
- iii Answer: our conclusion comes from חלקם
- 1 Challenge: perhaps v. 2 only comes to teach חימוץ with (even) שיריים
 (a) Answer: if so, it would have written חלקם earlier; sequence teaches both
- II Reexamining the exegesis: ...כל שהיה בכלל...
- a Counter proposal: perhaps one liability for baking and one for all other preparation acts.
- i Block: hermeneutic is – anything that was part of a general rubric and was singled out informs about the rest
- b Counter proposal: why not read v. 1 as כלל and v. 2 as פרט → general limited to specific (only baking)
- i Block (ר' אפטוריקי): the כלל and פרט aren't juxtaposed
- ii Challenge: suggestion to limit צפון (among חטאות) to שיעיר נשיא (were it not for בנין אב [v. 5]) based on vv. 3-4
- 1 Block (ר' אשי): this is a פרט וכלל (v. 3 – limiting to שיעיר נשיא – appears earlier)
- 2 Rather: the ברייתא is "bothered" by the exclusionary word אותו (not entertaining פרט כלל as a reason for limit)
- iii Observation: what is אותו used for, once בנין אב includes all חטאות?
- 1 Answer1: excludes שיעיר נחשון (brought at המזבח) from requiring צפון
- (a) Justification: צפון – קמ"ל – since סד"א requires שיעיר נחשון, would require סמיכה, would require קמ"ל –
 (i) Per: ה' יהודה's inference from v. 3 – סמיכה applies to שיעיר נחשון as well
 (ii) However: ר"ש reads v. 3 as extending to ע"ז, שיעירי ע"ז, not שיעיר נחשון
 1. Therefore (רבינא): ר"ש would see no need to exclude שיעיר נחשון from צפון
 2. Comment (מר זוטרא לרבינא): even ר"י can't justify; only סמיכה was "included", not צפון
 3. Suggestion: perhaps we could infer from בנין אב
 a. Block: if so, no need to mention סמיכה and it could be inferred via בנין אב
 b. However: we don't infer one-time ruling ("שעה") from דורות
- 2 Answer2: אותו excludes requirement of שוחט to be in צפון (as long as שחיטה is done there)
- (a) Challenge: that is inferred from v. 6 per אחייה ר' – contrasting שוחט with מקבל (who must be in צפון)
- 3 Answer3: אותו excludes עוף from צפון
- (a) Justification: ק"י from flock, which doesn't require כהן for שחיטה (עוף requires כהן for מליקה)
- (b) Block: flock requires כלי, unlike עוף (done by hand)
- 4 Answer4: אותו excludes פסח
- (a) Challenge: we already excluded פסח from צפון per ראב"י – who tried to infer via ק"ו from עולה (no set time)
- (b) Block: כלי is עולה (he tried חטאת – but it is ח"כ – מכפר על ח"כ; tried אשם – it is קדק"ד – which is true for all 3)
- 5 Answer5: back to answer2 – limits requirement that animal must be in צפון, not שוחט
- (a) And: to challenge that we inferred that from אחייה ר' interpretation of v. 6
- (b) Response: ר' אחייה was deriving obligation of מקבל to be in צפון – but essential exemption of שוחט from צפון is derived from our אותו
- (i) Note: others infer requirement of מקבל to be in צפון from ולקח
- (ii) And: ר' אחייה disregards that וא"ו as insignificant